

การ

บริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

มารุต สวนจันทร์^{1*}

พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์

รับบทความ: 5 พฤษภาคม 2568 แก้ไขบทความ: 25 พฤษภาคม 2568 ตอรับบทความ: 27 พฤษภาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของครู และขนาดสถานศึกษา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำนวน 292 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา คุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษา

¹⁻² หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

* อีเมล: maroot57111616028@gmail.com

School Administration According to the Principles of Moralism and Ethics of School Administrators under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3

Maroot Suanchan ^{1*}
Pongsak Ruamchomrat ²

Abstract

This research aimed to study and compare school administration according to the principles of moralism and ethics of school administrators under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, classified by teachers' work experience and school size. The sample was 292 teachers in schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, obtained by stratified random sampling, according to the size of the educational institution. The research instrument was a 5-level. The data were collected and analyzed using percentage, mean, standard deviation, one-way analysis of variance and Scheffe's pair comparison at a statistical significance level of 0.05. The findings were as follows: 1) School administration according to the principles of moralism and ethics of school administrators under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3. Overall and in each aspect, there was the highest level of opinions 2) The comparison of school administration according to the principles of morality and ethics of school administrators under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, classified by teachers' work experience overall and in each aspect, showed no statistically significant difference. 3) The comparison of school administration according to the principles of morality and ethics of school administrators under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, classified by school size overall and in each aspect, showed no statistically significant difference.

Keywords: Educational institution administration, Moral, Ethics, Educational institution administrators

¹⁻² Master of Education Program in Educational Administration, Kanchanaburi Rajabhat University

* Email: maroot57111616028@gmail.com

บทนำ

การศึกษาถือว่าเป็นเครื่องมือที่มุ่งมั่นและมุ่งหวังว่าจะนำไปสู่การจัดการศึกษาของชาติให้มีคุณภาพ และสามารถพัฒนาคนไทยให้เป็นคนคุณภาพ คือ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม แต่การศึกษาไทยในปัจจุบัน อาจยังไม่สามารถให้การศึกษาที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสากล ถึงแม้ว่าจะมีแนวโน้มดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วงของการปฏิรูปการศึกษา ทศวรรษที่สองก็ตาม คุณธรรมและจริยธรรมในการทำงานนั้น นับว่าเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารสูงสุดขององค์กร เช่น การมีความสามารถในการตัดสินใจ การคิดวิพากษ์ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยิ่ง ซึ่งการที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้นั้น จะต้องมีการนำทรัพยากรทั้งหมดที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด หนึ่งในทรัพยากรเหล่านั้นที่ถือว่ามีความสำคัญมากที่สุด ก็คือ ทรัพยากรบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2563)

ในปัจจุบันประเทศไทยมีปัญหาระบบการบริหารจัดการในภาครัฐที่ขาดประสิทธิภาพซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องการขับเคลื่อนการบริหารจัดการภาครัฐให้บรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนด การให้บริการประชาชนยังไม่ได้มาตรฐานสากล การบังคับใช้กฎหมายที่ยังขาดประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและการให้บริการของท้องถิ่นยังขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใส กระบวนการที่เปิดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการใช้งบประมาณยังไม่เพียงพอ ระบบและกระบวนการยุติธรรมไม่สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งการขาดคุณธรรมในสังคมไทยทำให้การทุจริตประพฤติมิชอบยังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ จึงเป็นช่วงเวลาสำคัญที่ต้องเร่งปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อเป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาประเทศในทุกด้านให้ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ทั้งการบริหารจัดการภาครัฐให้โปร่งใส มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ ตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม และประชาชนมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจ และแบ่งภารกิจรับผิดชอบที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น และวางพื้นฐานเพื่อให้บรรลุตามกรอบเป้าหมายอนาคต การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยมไทยให้สอดคล้อง และมีความเหมาะสมกับบริบทสังคมในปัจจุบันเพื่อให้เป็นพื้นฐานของสังคมไทยและเป็น“ซอฟต์พาวเวอร์” (soft power) ในการสื่อสารภาพลักษณ์ของประเทศไทยและนำเสนอความเป็นไทยสู่สากล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566)

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียนจึงเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้กำหนดทิศทางในการจัดการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสวงหาความรู้ และประสบการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อเป็นการพัฒนาตนเอง ซึ่งจะไปสู่การพัฒนาบุคลากรและการบริหารในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จะต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2562 มีส่วนระบุไว้ว่า ให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม ในอันที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความก้าวหน้าแก่ราชการ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2563) นอกจากนี้ คนส่วนใหญ่ในสังคมยังมองหาผู้บริหารที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จในด้านความรู้เชิงการบริหาร โดยลืมนึกถึงองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งคือ คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญควบคู่ไปกับความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารเป็นสิ่งที่สำคัญแก่ครูในสถานศึกษาให้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของตน ให้เป็นครูที่ดีของผู้เรียน (นิชวัน วรานุสาสน์, 2561)

คุณธรรมและจริยธรรมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะผู้นำทางการศึกษาต้องตระหนักในบทบาท หน้าที่ การกิจ ความรับผิดชอบ ความเอาใจใส่อย่างยิ่งยวดต่อสถานศึกษาและชุมชน เช่นนั้นแล้วผู้บริหารสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องมีทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะและศักยภาพ รวมไปถึงควมมีคุณธรรม จริยธรรมสูง กล่าวได้ว่าเมื่อผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรมแล้ว ย่อมได้รับความไว้วางใจเชื่อมั่น ศรัทธา จนผู้ตามทำงานเต็มความสามารถให้บรรลุวัตถุประสงค์ (พระมหาศุภชัย สุกกิจใจ, 2565) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในตัวผู้บริหารสถานศึกษา สังคมไทยมีการพูดคุยกันอย่างกว้างขวางระหว่างผู้บริหารที่มีจริยธรรมกับผู้บริหารที่มีความสามารถ คำตอบก็คงต้องการผู้บริหารที่มีคุณสมบัติทั้งสองอย่าง คือ ทั้งเก่งและดี เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้ที่มีอิทธิพลมากต่อผู้ใต้บังคับบัญชา การที่จะทำให้ผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา มีความรู้คู่คุณธรรมได้ และผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ คุณธรรมและจริยธรรมก่อน เพราะครู คือแบบอย่างของนักเรียน และในขณะเดียวกันผู้บริหารโรงเรียนก็ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครู ถ้าผู้บริหารขาดคุณธรรมและจริยธรรมย่อมเป็นเหตุของความเสื่อมของหน่วยงาน บุคคลในหน่วยงานมักจะแตกแยก ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหน่วยงานนั้นย่อมลดลง ผู้บริหารที่มีจริยธรรมย่อมเป็นที่รัก และเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ความร่วมมือในการทำงาน พัฒนาหน่วยงานให้ก้าวหน้า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงจนเกิดผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้บริหาร เป็นสิ่งที่สังคมให้ความสนใจและมองเห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องแก้ไข รวมทั้งกรณีความผิดทางวินัยของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ถูกดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยแก่ผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีการตรวจสอบการบริหารงานหลายอย่างไม่โปร่งใส ทั้งด้านการทุจริต การบริหารงาน งบประมาณ การประเมินขึ้นเงินเดือน และการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การสร้างอาคารเรียนที่ไม่มีความปลอดภัย เรียกเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษาจากนักเรียนและผู้ปกครอง แต่ไม่สามารถบริหารคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการแสดงออกทางพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ (ไทยรัฐออนไลน์, 2567)

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรม และจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาและผู้บริหารนำผลการศึกษา ไปเป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาตนเอง และนำไปใช้ในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาในการบริหารสถานศึกษาด้วยหลักคุณธรรมและจริยธรรม ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของครู
3. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

นักวิชาการหลายคนได้ให้คำนิยามของการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรม จริยธรรม ดังนี้

ดาวรรุวรรณ ถวิลการ (2561) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง คุณลักษณะที่พึงงามที่ผู้บริหารพึงมีอันได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความไว้วางใจ ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ความเคารพ การเสริมพลังอำนาจ

นิชวัน วรรณสาสน์ (2561) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง ทักษะกระบวนการคิดและการตัดสินใจเชิงคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย และความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ และมีความคิดที่จะสร้างสรรค์ทีมงานเชิง จริยธรรม

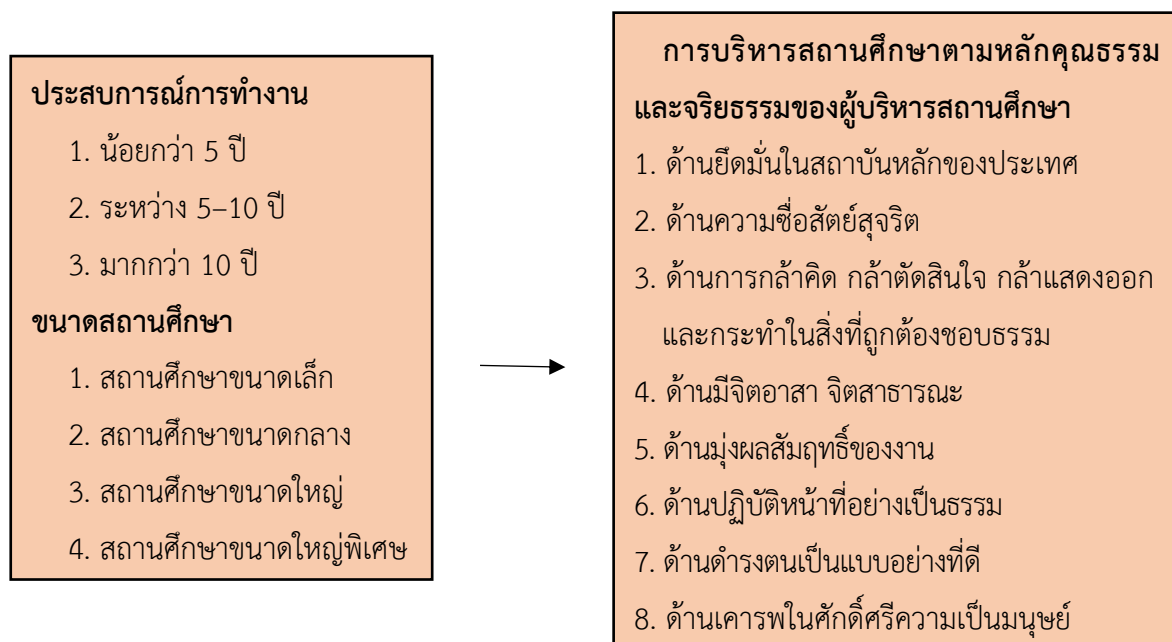
ธีรังกูร วรบำรุงกุล (2562) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง คุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาควรประกอบด้วยหลักการ 3 ด้าน ประกอบด้วย จริยธรรมด้านการครองตน จริยธรรมด้านครองคน และจริยธรรม ด้านการครองงานเรียกโดยย่อได้ว่า รู้ตน รู้คน รู้งาน จึงจะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษารับผิดชอบอยู่สำเร็จผลคนก็จะเป็นสุข

ณัฐพร มั่นคง (2563) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกทางพฤติกรรมในการประพฤติปฏิบัติให้เกิดคุณงามความดี ละเว้น การทำความชั่วทั้งปวง เปี่ยมด้วยความซื่อสัตย์ ยุติธรรม ความรับผิดชอบ มีความเมตตา ความอดทน ความ สุภาพ รักษาซึ่งเกียรติ และศักดิ์ศรีของตนเองไม่ให้เสื่อมเสีย เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและศิษย์ซึ่งคุณสมบัติ เหล่านี้ ควรที่ผู้บริหารจะเสริมสร้างให้มีขึ้นในตนเอง เพื่อการทำงานให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาความหมายของการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรม จริยธรรมที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกทางพฤติกรรมในการประพฤติปฏิบัติตนให้เกิดคุณงามความดี ละเว้นการทำความชั่วทั้งปวง เปี่ยมด้วยความซื่อสัตย์ ยุติธรรม ความรับผิดชอบ มีความเมตตา ความอดทน ความสุภาพ รักษาซึ่งเกียรติ และศักดิ์ศรีของตนเอง โดยพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารจะทำให้เกิดบรรยากาศการพัฒนาได้เป็นอย่างดี

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3 ใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (ราชกิจจานุเบกษา, 2564) ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ ด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ด้านมีจิตอาสา ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ด้านดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ดังแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำนวน 1,220 คน จากสถานศึกษา จำนวน 79 แห่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำนวน 292 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3, 2567) ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามขนาดสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับสถานสภาพของผู้ตอบ ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้ คือ 1) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) วิเคราะห์ข้อมูลในการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 3) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเครื่องมือ จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 3 ตอน 4) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของคำถาม 5) นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง เพื่อหาความสอดคล้องในด้านความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC) โดยพิจารณาความเที่ยงตรงจากดัชนีความสอดคล้อง พบว่า ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวน 40 ข้อ 6) นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้า อิสระแล้วไปทดลองใช้ (tryout) กับครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่า ได้ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 7) นำผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุง ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ 8) นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 เพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล 9) ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ ให้กับครูผู้สอนในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 292 ชุด โดยกำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถามและกลับคืนให้ผู้วิจัยภายใน 7-15 วัน ทางออนไลน์ 10) การวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จาก

แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ 11) วิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981) วิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของครู และขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ และ การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 การบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามระดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.43) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.43) ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.43) รองลงมาคือ ด้านเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ($\bar{X} = 4.81$) ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ($\bar{X} = 4.73$) ด้านดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X} = 4.70$) ด้านมีจิตอาสา จิตสาธารณะ ($\bar{X} = 4.68$) และด้านการกล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ($\bar{X} = 4.56$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

การบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ	4.83	0.27	มากที่สุด
2. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	4.83	0.27	มากที่สุด
3. ด้านการกล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	4.56	0.50	มากที่สุด

การบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
4. ด้านมีจิตอาสา จิตสาธารณะ	4.68	0.42	มากที่สุด
5. ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	4.73	0.37	มากที่สุด
6. ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม	4.83	0.27	มากที่สุด
7. ด้านดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.70	0.45	มากที่สุด
8. ด้านเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	4.81	0.28	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.75	0.29	มากที่สุด

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การบริหารสถานศึกษาตามหลัก คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	น้อยกว่า 5 ปี		ระหว่าง 5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี		F	Sig.
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของ ประเทศ	4.85	0.26	4.85	0.24	4.79	0.32	1.53	0.219
2. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	4.85	0.25	4.85	0.24	4.79	0.32	1.66	0.192
3. ด้านการกล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก และกระทำในสิ่งที่ ถูกต้องชอบธรรม	4.58	0.46	4.60	0.43	4.48	0.61	1.38	0.253
4. ด้านมีจิตอาสา จิตสาธารณะ	4.73	0.37	4.69	0.40	4.60	0.51	2.28	0.104
5. ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	4.77	0.32	4.73	0.38	4.66	0.43	2.12	0.122
6. ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม	4.85	0.25	4.84	0.25	4.78	0.33	1.92	0.148
7. ด้านดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.77	0.38	4.67	0.48	4.61	0.51	3.03	0.050
8. ด้านเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	4.83	0.26	4.83	0.25	4.76	0.33	2.22	0.111
รวมเฉลี่ย	4.78	0.23	4.76	0.28	4.68	0.37	2.82	0.061

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก		สถานศึกษาขนาดกลาง		สถานศึกษาขนาดใหญ่		สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ		F	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ	4.80	0.31	4.86	0.26	4.84	0.28	4.78	0.25	1.17	0323
2. ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต	4.81	0.30	4.86	0.26	4.84	0.28	4.78	0.25	1.19	0313
3. ด้านการกล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออกและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	4.53	0.55	4.63	0.45	4.59	0.45	4.40	0.58	2.59	0053
4. ด้านมีจิตอาสาจิตสาธารณะ	4.63	0.48	4.74	0.38	4.72	0.40	4.56	0.47	2.41	0067
5. ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	4.75	0.38	4.74	0.36	4.72	0.35	4.70	0.44	0.20	0898
6. ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม	4.81	0.30	4.85	0.27	4.84	0.28	4.77	0.24	1.21	0308
7. ด้านดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.73	0.43	4.70	0.47	4.73	0.43	4.61	0.47	0.85	0469
8. ด้านเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	4.78	0.28	4.83	0.29	4.82	0.29	4.79	0.24	0.66	0574
รวมเฉลี่ย	4.73	0.31	4.78	0.27	4.76	0.29	4.67	0.31	1.59	0.193

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกทางพฤติกรรมในการประพฤติปฏิบัติตนให้เกิดคุณงามความดี ละเว้นการทำความชั่วทั้งปวง เปี่ยมด้วยความซื่อสัตย์ ยุติธรรม ความรับผิดชอบ มีความเมตตา ความอดทน ความสุภาพ รักษาซึ่งเกียรติ และศักดิ์ศรีของตนเอง โดยพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร จะทำให้เกิดบรรยากาศการพัฒนาได้เป็นอย่างดีตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก ราชสง (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรสุดา จินรโหลฐาน (2563) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันการประพฤติปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เช่นกัน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของครู พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเหมือนกันว่าผู้บริหารมีการบริหารสถานศึกษาด้วยหลักคุณธรรมและจริยธรรม โดยยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ มีความซื่อสัตย์สุจริต กระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม มีจิตอาสา มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งทำให้กระบวนการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในและภายนอกสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนทั้งศาสตร์และศิลป์ให้เกิดความร่วมมือกันของบุคลากรในสถานศึกษา โดยใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่ ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตรงตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาของหน่วยงานบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุลานนท์ มีแสง (2560) ได้ศึกษาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญรัตน์ จันทร์คำ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาออยสนธิ์คีรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเหมือนกันว่าผู้บริหารมีการบริหารสถานศึกษาด้วยหลักคุณธรรมและจริยธรรม โดยยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ รวมถึงสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของสถาบันหลักของประเทศ บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ถูกต้องตามกฎหมาย และศีลธรรม กระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรมเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม มีจิตอาสาและเสียสละ มีการใช้ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ โดยมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้เกิดผลดีที่สุด ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีรวมถึงไม่เลือกปฏิบัติหน้าที่ และปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ด้วยการยึดมั่นในระบบคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นแบบอย่างให้ผู้ที่บังคับบัญชาได้เป็นอย่างดี ทำให้การดำเนินงานในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ประสบผลสำเร็จ ตามขอบข่ายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรหมประภา ใจดี และปริญญญา มีสุข (2560) ได้ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก ราชสง (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

สรุปและข้อเสนอแนะ

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของครู โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผู้บริหารควรพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ไม่เลือกปฏิบัติหน้าที่ด้วยเหตุผลความแตกต่าง และรักษาประโยชน์ให้แก่ผู้รับบริการทุกคน

2. ผู้บริหารควรนำบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ให้มีส่วนร่วมกับชุมชน มีจิตอาสาและจิตสาธารณะ รวมถึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของสังคม เพื่อให้เกิดความผาสุกร่วมกัน

3. ผู้บริหารควรรักษาระเบียบวินัยหรือข้อบังคับ อย่างเคร่งครัด ดำรงตนอย่างเหมาะสม ปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ด้วยการยึดมั่นในระบบคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับเรื่องหลักคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562.

สยามสปอร์ต ซินดิเคท.

กมลชนก ราชสง. (2564). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่).

จิรัฐดา จินร์โหลฐาน. (2563). แนวทางการพัฒนาการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 7(2), 161-172.

ณัฐพร มั่นคง. (2563). จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณลักษณะของครูที่ดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).

ดาวรุวรรณ ถวิลการ. (2561). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารกับการเสริมสร้าง ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา. วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 41(3), 1-13.

ไทยรัฐออนไลน์. (2567). เด็กศรีราชา ร้องผู้ว่าฯ ภัครธรณ์ วอนย้าย ผอ.ร.ร.หลังบริหารงานไม่โปร่งใส. <https://www.thairath.co.th/news/society/1203562>

- ธัญรัตน์ จันทร์คำ. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาออยลันดิรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา).*
- ธีรังกูร วรบำรุงกุล. (2562). การนำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาแห่งอนาคต. *วารสารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 12(1), 825-837.
- นิชวัน วรานุสาสน์. (2561). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสุจริต (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร).*
- ประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (9 กันยายน 2564). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 138 ตอนพิเศษ 213 ง หน้า 67-68.
- พรรณประภา ใจดี และปริญญา มีสุข. (2560). จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการ โรงเรียนวิถียุทธในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. *Veridian E - Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 10(2), 2568-2582.
- พระมหาศุภชัย สุกกิจใจ. (2565). *หลักพุทธศาสนาเพื่อการบริหารการศึกษา*. เค.แอนด์.เค.เซ็นเตอร์กรุ๊ป.
- สุลานนท์ มีแสง. (2560). *พฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557*. สำนักงาน
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2563). *พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2562*. สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)*. สำนักงาน.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *รายงานการวิจัยการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ*. สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2563). *คู่มือ คำอธิบายและตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ*. 'สำนักงาน.
- Best, J. W. (1981). *Research in education (4thed.)*. Prentice Hall.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.